

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ
1934
ΙΔΡΥΤΗΣ
+ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΟΓΚΩΝΗΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΘΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ 58ο — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

ΤΕΤΑΡΤΗ, 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1991
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 971055 (1152)

Ιδιοκτησία - Διεύθυνση:
ΕΛΕΝΗ ΓΚΟΓΚΩΝΗ - ΑΜΠΑΖΗ

Γραφεία: Εμμ. Μπενάκη 6, 3ος όροφος, 26 γραφείο
Αθήνα, 105 64, Τηλέφ.: 32.13.233 — 32.13.344

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Σύμβολο «αντίστασης»
ή καταστροφών;

Η επικαιρότητα της «περίπτωσης του Πολυτεχνείου 1973» και η πρόσφατη ολοκληρωτική του καταστροφή από Αναρχικούς, μάς δίνουν αφορμή να εκφράσουμε κάποιες ταπεινές σκέψεις και να διατυπώσουμε κάποια ερωτηματικά για προβληματισμό των Αλβανών και όλων μας.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1973 — ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Τού κ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΛΟΥΚΑ
Καθηγητή - Θεολόγου

Τό Πολυτεχνείο «αφλέγεται». Πέφτει η χροιά και περνάμε στη μεταπολίτευση. Σύντομα συναισθήματα κυριαρχούν τότε στην ψυχή όλων μας.

«Τό Πολυτεχνείο ζή» είναι τό επικρατέστερο σύνθημα και σήμερα. Πίσω όμως έμειναν οι φθορές τό 1980, τό Πολυτεχνείο και ερωτηματικά, πού συνεχίζουν νά παραμένουν αναπάντητα σούς νηώς οικειοποιούμενους και μύ έχοντες κομμουνικές παρωπίδες Έλληνες πολίτες.

Τό «Πολυτεχνείο 1973» είναι πραγματικότητα και δέ μπορεί νά τή αγνοεί κανείς. Όμως, δέν μάς ξεκαθάρισαν ακόμη, οι περί τήν πολιτική ιστορία ενδιαφερόμενοι, αν αυτή είναι γνήσια, αληθινή, εθνική. Δημοσιεύματα σέ Ημερήσιο και Περιοδικό Τύπο μάς «μπερδεύουν» λιγάκι τά πράγματα. Αλλά, άς αφήσουμε νά τό κρίνει η Ιστορία τό «Πολυτεχνείο 1973». Ο σκοπός τού παρόντος σημειώματος εδω είναι άλλος.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1991. ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ΜΑΝΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ — ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ.

Εμείς, από τή δική μας σκοπιά, δέν δικαιολογούμε οποιονδήποτε ασοβισμό και καταστροφή τών Ιερών Τεμενών τής Παιδείας μας και τών ανεκτιμήτων κειμηλίων, καλυπτόμενοι κάτω απ' τήν τιμητική σημασία τής «ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ».

Τότε (τό 1973), σημειώθηκαν και πολυάριθμες φθορές από τή νεανική εξέταση και τόν αυστηρότερο ενδοσυναισθητικό των εργαζομένων αγωνιζομένων φοιτητών τού Πολυτεχνείου (ήταν μόνο φοιτητές;...).

Σέ μεταπολιτική περίοδο άρχισαν οι απώλειες και οι ζη-
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 2

ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΟΥ «Η.Μ.», ΣΤΟ 58ο ΕΤΟΣ

Μικρό αφιέρωμα αγάπης στόν μεγάλο αγωνιστή και φίλο Θανάση Γκογκώνη

Αυτή λοιπόν η δημιουργηθείσα κατάσταση στην Αλβανία μάς έκανε στην αρχή, μαζί με τόν Θανάση και αργότερα με άλλους προοδευτικούς πατριώτες να θυλάουμε μία δική μας εφημερίδα. Ο Θανάσης πού γνώριζε όλους τούς πατριώτες συνενώθηκε με τόν Νίκο Κοντό (υπάλληλο τού Ταχυδρομείου) πού είχε μερικές οικονομίες και με τόν ανιψιό τού Στέφανο Κοντό πού ήταν φοιτητής της Νομικής στόν οποίο αναθέσαμε τήν σύνταξη και έτσι γήγνε τό πρώτο φύλλο τής εφημερίδας πού τήν ονομάσαμε «Ηπειρωτικών Μέλ-
λων» στην οποία εκφράσαμε τήν προοδευτική απόψεις γιά τό ζήτημα τής μειονότητας.

Τό πρώτο αυτό φύλλο τής εφημερίδας μας έκαμε μεγάλη απήχηση κι άρχισαν νά εγγρά-
φονται συνδρομητές από τό εσωτερικό και από τό εξωτερικό. Αργότερα, επεκτείνουμε και τήν συντακτική επιτροπή κι άρχισαν νά συνεργάζονται μαζί μας πολλοί διανοούμενοι Ηπειρώτες. Μεταξύ τών πρώτων ενθουσιάζοντων τόν Αλέκο Μαυρόπουλο πού τότε ήταν νεότερός μας κι είχε μεγάλη κλίση πρός τήν δημοσιογραφία και τό γράψιμο.

«Παιδιά Βοσ» τών, καταφύγοντων στην Ελλάδα από τίς διώξεις τών Αλβανών, πρό τής ΦΑΝΕΛΛΑΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ, όπου τούς διενεμήθηκαν δέματα, σήμερα τό πρωτό.

Ανά ακριβώς είναι γραμμένα στίς σελίδες τής ιστορίας αυτής φωτογραφίας, με τά χέρια τού ιδρυτή μας Αθαν. Γκογκώνη, πού διακρίνεται στό κέντρο, στό άνοιγμα τής πόρτας. Γι' αυτή τή μεγάλη δραστηριότητά του, τιμήθηκε από τό ανώτερο Έθνος με Διπλωμα και ασημένιο Σήμα.

Μέ διόρισαν, λοιπόν, βοηθό ιατρό στό Νοσοκομείο τών Τίρανων, χωρίς νά έχω τό δικαίωμα νά ελασκάω τό επάγγελμά μου, έως ότου μάθω τήν Αλβανική γλώσσα και δώσω εξετάσεις. Ήλθαμε σέ προστριβή με τούς Ιταλούς ιατρούς και γιά πολιτικούς και επαγγελματικούς λόγους μάς κατηγορήσαν στην ασφάλεια ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

Εγώ απομακρυσμένος από τήν Αθήνα, άρχισα τίς προετοιμασίες μου γιά τίς διπλωματικές εξετάσεις. Πήρα τό δίπλωμά μου τόν Μάρτιο τού 1937 και κλεισθήκα στόν «Ευαγγελισμό» γιά τήν εξέτασή. Μάλιστα, μου πρότειναν νά μείνω μόνιμος στόν «Ευαγγελισμό» αλλά μύ έχοντας τήν ελληνική υπηκοότητα, δέν ενέκριναν τόν διορισμό κι όλοι οι φίλοι και οι συμπατριώτες, καθώς κι αυτό ήταν και η επιθυμία τού πατέρα μου νά έλθω εδω νά εξυπηρετήσω τόν τόπο μας.

Επιστρέφοντας στην Αλβανία, συνεδέθηκα με τό αντιφασιστικό δημοκρατικό κίνημα, πού άρχισε νά σχηματίζεται στην Αλβανία. Μάλιστα μόλις έγινε η κατάληψη τής Αλβανίας από τούς Ιταλούς μύ ανάγκασαν νά απομακρυνθώ από τήν μειονότητα, με τή δικαιολογία ότι υπήρχε ένας νόμος, ότι όσοι τελείωσαν ξένη γυμνάσια, έπρεπε νά δώσουν εξετάσεις στην Αλβανική γλώσσα και τήν Αλβανική Γεωγραφία, γιά νά τού δοθεί τό δικαίωμα εξασκήσεως τού επαγγέλματος.

Μέ διόρισαν, λοιπόν, βοηθό ιατρό στό Νοσοκομείο τών Τίρανων, χωρίς νά έχω τό δικαίωμα νά ελασκάω τό επάγγελμά μου, έως ότου μάθω τήν Αλβανική γλώσσα και δώσω εξετάσεις. Ήλθαμε σέ προστριβή με τούς Ιταλούς ιατρούς και γιά πολιτικούς και επαγγελματικούς λόγους μάς κατηγορήσαν στην ασφάλεια ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

Η Κ. ΝΙΚΗ ΑΓΝΑΝΤΗ
ΕΞΕΛΕΓΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΣΤΟ ΠΑΝΕΠ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η συμπατριώτισσα κ. Νίκη Γύρα - Αγναντή μετά τήν ολοκλήρωση της ως Τακτικής Καθηγήτριας τής Παθολογικής Ανατομικής τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων πραγματοποιήσε τήν Τετάρτη 6 τρ. μηνός τήν αναρκνητική ομιλία τής στή Αμφιθέατρο τού Παν. Νοσοκομείου στή Δουροπόλ με θέμα: «Η συμβολή τού Παθολογολογικού στην διάγνωση, πρόγνωση και θεραπεία τών νεοπλασμάτων».

Θερμά συγχρητηρία στην εκλεκτή συμπατριώτισσα και λαμπρή επιστήμονα κ. Αγναντή γιά τήν τιμητική εκλογή τής.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ

Οι "αποβάσεις" τών Ιταλών στήν Αλβανία

Σχετικά με «Μία ειρηνική απόβαση Ιταλών στην Αλβανία», με αφορμή ανάλογης ανταπόκρισης από τή Τίρανα (εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 19.9.1991), όπου αναγράφεται και η εισαγωγική φράση: «Ειρηνική απόβαση — και όχι πολεμική, όπως πριν από 52 χρόνια πραγματοποιήσαν χθές στό Δυρράχιο τής Αλβανίας εκατοντάδες στρατιώτες περισσότεροι από 700...», θά ήθελα νά επισημάνω μερικά σοβαρά σημεία.

Οι αποβάσεις τής Ιταλίας στην Αλβανία ήσαν κατά βάση «ειρηνικές» και αναίμακτες, ήτοι με τήν συνκαθήσκη και τής Αλβανίας: όχι όμως και πρός τό πραγματικό συμφέρον τής — όπως τελικά αποδεικνύεται — τής ίδιας τής Αλβανίας: διότι ήσαν ενταγμένες στά καταχθόνια επεκτατικά σχέδια τής Ιταλίας πρός τήν Αλβανία και δι' αυτής πρός τήν Ελλάδα και τή λοιπή Βαλκανική Χερσόνησο, ή και πέραν αυτής, τά οποία ουδέποτε η Ιταλία εγκατέλειψε. Αυτός, άλλωστε, ήτο και ο κύριος λόγος τής τεχνητής δημιουργίας (1) τού Αλβανικού Κρατίδιου εις βάρος τής Βορείου Ηπείρου, ο βασικός εμπνευστής και συντελεστής τής οποίας ήτο η Ιταλία, μαζί με τήν τότε Αυτοκρατορία, δι' ίδιον, όμως, η καθεμία συμφέρον και σόκο, πριν από 78 χρόνια (1913).

Αλλά και η υπονοούμενη ανωτέρω και χαρακτηριζόμενη ως «πολεμική απόβαση», ήτοι εκείνη τής 7.4.1939, ουσιαστικά δέν είναι πολεμική αλλά αλύτρω στρατιωτική και ουσιαστικά ειρηνική και αναίμακτη — πλην ελαχίστων αψιμαχιών, κυρίως στό Δυρράχιο — δέν είναι παρά συνέπεια και αυτής τής ίδιας τής Αλβανικής πολιτικής: τό μαρτυρούν και τά παρακάτω ενδεικτικά παραδείγματα:

Η Ιταλική προπαγάνδα πολύ πριν από τήν ανωτέρω

απόβαση προεταίριζε συνεχώς σημαίνοντα και όχι ευλόγητα στελέχη τής Αλβανικής Κοινωνίας, πού εμπνέαν και τόν Αλβανικό Λαό.

Έτσι, τήν 27.9.1926 υπεγράφητο (πολιτικό) Σύμφωνο (2) μεταξύ τού Αλβανού Αχμέτ Ζήγνου και τής Ιταλικής Κυβερνήσεως, σύμφωνα με τό οποιο: «...Η Αλβανία και η Ιταλία αναγνωρίζουν ότι οιαδήποτε ταραχή, αποσκοπούσα νά μεταβάλει τό πολιτικό, νόμιμο και εδαφικό καθεστώς τής Αλβανίας, είναι αντίθετη πρός τό αμοιβαίο

Τού κ. ΑΠΟΣΤ. Π. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
Φιλολόγου Γεν. Επιθ. Μ.Ε.

πολιτικό συμφέρον των», ενώ κατά τό επακολουθήσαν στρατιωτικό σύμφωνο τούς τής 22.12.1927 (άρθρο. 4). «Εν ή περίπτωσηί όλα τά μέσα συνδιαλλαγής ήθελον αποβεί άκαρπα, τό καθένα από Υψηλά μέρη αναλαμβάνει τήν υποκρέωση νά ακολουθήση τήν τύχη τού άλλου, θέτοντας στή διάθεση τού συμμάχου του όλα τά στρατιωτικά, οικονομικά και πάσης φύσεως μέσα, ικανά νά παράσχουν βοήθεια πρός αντιμετώπιση τής συρράξεως, εάν η βοήθεια αυτή ήθελε ζητηθεί από τό απειληθέν μέρος». Καί, φυσικά, η πιο ορατή απειλή, δήθεν, είναι η Ελλάς.

Σέ αντάλλαγμα δέ τών ανωτέρω, συμφωνείται (1927) και ετήσιο Ιταλικό δάνειο (3) πρός τήν Αλβανία, πρός μονοπωλιακήν Ιταλικήν εκμετάλλευσή τών Αλβανικών πετρελαίων, τού οποίου τό 1939 ανέρχεται στό δυσβάστακτο ποσό τών 75.000.000.

Υπό τίς συνθήκες, λοιπόν, αυτές η φασιστική Ιταλία τού Μουσολίνι, δέχεται ευχαρίστως και πρόσκληση τών Αλβανών πολιτικών αντιπάλων τού Βασιλιά τότε Αχμέτ Ζήγνου, αποδίδάει (7.4.1939) διά θαλάσσης στρατό τής και, όντως, ειρηνικά επεκτείνεται σ' ολόκληρη τήν Αλβανική Επικράτεια, χωρίς νά διαλύσει τήν Αλβανική Κυβέρνηση - Διοίκηση, Στρατό κ.λπ., πλην τού Αλβανικού Στέμματος, τό οποίο και αυτό προσφέρεται παμψηφεί από τή ίδια τήν Αλβανική Βουλή (12.4.1939) (4) στό σκήπτρο τού

Ιταλού βασιλιά Βίκτορα Εμμανουήλ. Ακολουθεί τήν 4.7.1940 σχετικός Νόμος (319), καθώς και η περίφημη διακήρυξη τής Αλβανικής Βουλής (5) ότι τό Αλβανικό — υπό τόν Βίκτορα Εμμανουήλ πλέον — Βασίλειο αναγνωρίζεται ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

Είλικρίνεια, ο μόνος δρόμος γιά συνεργασία Ελλάδος - Αλβανίας

Αγαπητό «Η.Μ.»,

Παίρνω αφορμή από τό σγόλιο πού δημοσιεύσεσες στό προηγούμενο φύλλο τής 18.10.91, τού κ. Β. Φώτου, πρόεδρου τής ΠΟΑΚ, σχετικά με τήν άποψη τών Αλβανικών Αρχών, ότι οι Βορειοηπειρώτες δέν υπερβαίνουν τίς 58.000 ψυχές.

Επειδή οι γείτονες Αλβανοί και σ' αυτό τό θέμα έχουν δύο μέτρα και δύο σταθιά, όπως τούς εξυπηρετεί κάθε φορά (βλ. Κοσσυφοπέδιο και Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία τής Μακεδονίας) θά ήθελα νά αναφερθώ στίς δύο μου επιστολές πού είχες τήν καλωσύνη νά δημοσιεύσεσες στά φύλλα τής 28.2.87 και 14.10.89.

Σ' αυτές τίς επιστολές μεταξύ άλλων ανέφερα ότι, σέ άρθρο πού δημοσιεύθηκε στίς 12.4.86 στό παγκοσμίου φήμης αγγλικό περιοδικό «THE ECONOMIST» σύμφωνα με τό ειδικευμένο σέ μελέτες μειονοτήτων KESTON COLLEGE τού Λονδίνου, οι χριστιανοί Ορθόδοξοι στην Αλβανία τό 1945 αποτελούσαν τό 19ο ο τού πληθυσμού επί συνολικού πληθυσμού τριών εκατομμυρίων, δηλ. ήταν 540.000 ψυχές. Εάν λάβουμε υπ' όψη ένα πολύ μικρό ποσοστό ορθόδοξων Αλβανών, οι Βορειοηπειρώτες τό 1945 θά έπρεπε νά ή-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Εξήγγειλε ο πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης στά Γιάννινα

ΓΙΑΝΝΙΝΑ. 24/10

Τό Σάββατο 19 τρ. και στίς 11.45 π.μ. αφέθηκε αεροπορικός τρέν πού έμεινε στήν πόλη μας ο Πρωθυπουργός κ. Κων. Μητσοτάκης, όπου ο λαός τών Ιωαννίνων τού επεφύλαξε ενθουσιώδη υποδοχή.

Τόν κ. Πρωθυπουργό υπεδέχθησαν στό αεροδρόμιο οι τοπικές Αρχές, με επικεφαλής τόν Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας Ηπείρου κ. Κασοκόλη, τήν Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Βασιλική Κοκκίνου, τόν Δήμαρχο Ιωαννίνων κ. Φ. Φώλο, τούς βουλευτές τής περιφέρειας και πλήθος κόσμου.

Ο κ. Πρωθυπουργός, σέ σύντομη ομιλία του, υπό τίς ενθουσιώδεις εκδηλώσεις του πλήθους, απηύθυνε θερμό καί ρετιμό πρός τόν Ηπειρωτικό λαό και εξέφρασε τίς ευχαριστίες του γιά τήν θερμή υποδοχή πού τού επεφύλαχθη.

Τόν κ. Πρωθυπουργό συνόδευαν ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Αχ. Καραμανλής, οι υφυπουργοί Βιργινία Τσαοδερού, Αρ. Τσιπλάκος και Βασ. Μαντζώρης, η σύζυγος του, ο Γενικός Γραμματέας Τύπου κ. Πυλαρινός και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Στή συνέχεια, ο Πρωθυπουργός κ. Κ. Μητσοτάκης μετέβη στην Γεν. Γραμματεία Περιφέρειας Ηπείρου, όπου είχε συνάντηση με τόν Μητροπολίτη Ιωαννίνων κ. Θεόκλητο και τόν Δήμαρχο Ιωαννίνων κ. Φ. Φώλο και προήδρευσε συνεκείψεως υπηρεσιακών παραγόντων.

Στίς 2 τό μεσημέρι στό κέντρο «Λιβαρτίσια» παρέστη επίσημο γεύμα πρός τιμήν τού κ. Πρωθυπουργού.

Τό απόγευμα στίς 5 μ.μ. ο

κ. Πρωθυπουργός επισκέφθηκε τόν μεθοριακό Σταθμό Κακαβιάς.

Στίς 6.30 μ.μ. στην αίθουσα τού «ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ» ο κ. Πρωθυπουργός μίλησε σέ συγκέντρωση τών παραγωγικών τάξεων και άλλων φορέων, όπου εξήγγειλε τό αναπτυξιακό πρόγραμμα τής Ηπείρου, με τήν εκτέλεση μεγάλων έργων.

Τό απόγευμα στίς 5 μ.μ. ο

κ. Πρωθυπουργός επισκέφθη-
κε τόν μεθοριακό Σταθμό Κακαβιάς.

Στίς 6.30 μ.μ. στην αίθουσα τού «ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ» ο κ. Πρωθυπουργός μίλησε σέ συγκέντρωση τών παραγωγικών τάξεων και άλλων φορέων, όπου εξήγγειλε τό αναπτυξιακό πρόγραμμα τής Ηπείρου, με τήν εκτέλεση μεγάλων έργων.

Τό απόγευμα στίς 5 μ.μ. ο

κ. Πρωθυπουργός επισκέφθη-
κε τόν μεθοριακό Σταθμό Κακαβιάς.

Στίς 6.30 μ.μ. στην αίθουσα τού «ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ» ο κ. Πρωθυπουργός μίλησε σέ συγκέντρωση τών παραγωγικών τάξεων και άλλων φορέων, όπου εξήγγειλε τό αναπτυξιακό πρόγραμμα τής Ηπείρου, με τήν εκτέλεση μεγάλων έργων.

Τό απόγευμα στίς 5 μ.μ. ο

κ. Πρωθυπουργός επισκέφθη-
κε τόν μεθοριακό Σταθμό Κακαβιάς.

Στίς 6.30 μ.μ. στην αίθουσα τού «ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ» ο κ. Πρωθυπουργός μίλησε σέ συγκέντρωση τών παραγωγικών τάξεων και άλλων φορέων, όπου εξήγγειλε τό αναπτυξιακό πρόγραμμα τής Ηπείρου, με τήν εκτέλεση μεγάλων έργων.

Τό απόγευμα στίς 5 μ.μ. ο

κ. Πρωθυπουργός επισκέφθη-
κε τόν μεθοριακό Σταθμό Κακαβιάς.

Στίς 6.30 μ.μ. στην αίθουσα τού «ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ» ο κ. Πρωθυπουργός μίλησε σέ συγκέντρωση τών παραγωγικών τάξεων και άλλων φορέων, όπου εξήγγειλε τό αναπτυξιακό πρόγραμμα τής Ηπείρου, με τήν εκτέλεση μεγάλων έργων.

Τό απόγευμα στίς 5 μ.μ. ο

κ. Πρωθυπουργός επισκέφθη-
κε τόν μεθοριακό Σταθμό Κακαβιάς.

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ - ΚΑΝΑΔΑ

Ξεπέρασε τὰ 320.000 δολλ. ο έρανος γιά τήν Β. Ήπειρο

ΒΟΣΤΩΝΗ.— Ο έρανος πού άρχισε πριν από έξι μήνες γιά νά δοθήσεται τούς Έλληνες τής Βορείου Ήπειρου, ξεπέρασε τίς 300 χιλ. δολάρια που ήταν ο αρχικός στόχος, σύμφωνα με τους υπεύθυνους οργανώσεις, οι οποίοι συναντήθηκαν πρόσφατα εδώ στη Βοστώνη, γιά νά απορραίσουν γι αυτή διάθεση τών χρημάτων.

Στή συνεδρίαση αυτή έγινε γνωστό από τόν πρόεδρο τής Ε-

ρακικής Επιτροπής, συγγραφέα κ. Νικόλαο Γκέητς (Γκατςόγαννη), ότι συγκεντρώθηκε τόν ποσόν των 320.000 δολλαρίων από ιδιώτες και οργανώσεις.

«Η επιτυχία τού έράνου αποδεικνύει τί μπορούν νά κατορθώσουν οι Ηπειρώτες, όταν ενώνονται με πίστη πύσω από ένα σκοπό», δήλωσε ο Επίσκοπος τού Τορόντο κ. Σωτήριος, ο οποίος προήδρευσε τής συνεδρίασης. Ο Ε-

πίσκοπος Σωτήριος είναι επίσης μέλος τής Εκτελεστικής Επιτροπής Εράνου, μαζί με τούς Μενέλαο Τζέλιο, πρώην πρόεδρο τής ΠΟΑΚ, Σαβήν Καρλτσόπου, Ηλία Νωζόλη και τόν Νικόλαο Γκέητς.

Στή συνεδρίαση τής Βοστώνης έλαβαν επίσης μέρος ο Δρ. Βασίλειος Φώτος, πρόεδρος τής Πανεπιστημικής Ομοσπονδίας, Αντώνης Κασάβης, ταμίας και άλλοι ηγέτες από τά Τμήματα τής Ομοσπονδίας πού προσέφεραν συμβολικά ποσά στον έρανο. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται οι κ. Παν. Σίλβς από τήν Ουάσινγκτον, Τέλη Μούκας από τήν Φιλαδέλφεια, Μανώλης Λίτσος από τήν Νέα Υόρκη και Γιώργος Μπαρτολάκης, Ηλίας Πότσης και Αντώνης Κέσας, από τήν Βοστώνη.

Άλλα Τμήματα πού προσέφεραν συμβολικά ποσά στον έρανο ήταν ο Λωδών και ο Χαραυγή από τόν Σαγώ, οι Θυγατέρες τής Ήπειρου από τήν Νέα Υόρκη και η Έλνις από τόν Ρόσσερ, η οποία είναι και τόν ιδρυτικό Τμήμα τής Πανεπιστημικής. Οι πρόεδροι τών Τμημάτων αυτών, επειδή δε μπόρεσαν νά λάβουν μέρος στη συνεδρίαση, ανέθεσαν σε παρευρισκόμενα άτομα νά τούς αντιπροσωπεύουν.

Θήκε στό μελετητικό γραφείο «Ελληνική Μελετών ΑΤΕ».

Επίσης, μέ τήν ίδια απόφαση εγκρίθηκε η διάθεση πίστωσης 7 εκ. δολλ. σε έθνος τού εγκεκριμένου προπολογισμού, τού ενάρμυρου έργου 9171702 τής ΣΑΜ 07191, γιά νά εκτελεσθούν οι απαιτούμενες γεωλογικές και γεωφυσικές έρευνες από τόν Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (IGME).

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΠΙΣΤΩΣΗ 75 ΕΚΑΤ.

Γιά τήν μελέτη ζεύξης Πρέβεζας - Ακτίου

Από τή Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Ήπειρου ανακοινώνεται ότι με απόφαση τού Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ εγκρίθηκε η διάθεση πίστωσης 75 εκ. δολλ., σε έθνος τού εγκεκριμένου προπολογισμού, τού ενάρμυρου έργου 9171702 τής ΣΑΜ 07191, γιά νά αντιμετωπιστεί τής δαπάνης εκπόνησης τής μελέτης ζεύξης Πρέβεζας - Ακτίου μετά τών προστάσεων. Η μελέτη ανατέ-

θηκε στό μελετητικό γραφείο «Ελληνική Μελετών ΑΤΕ».

Άρχισε η επισκευή τού αρχοντικού Μίσιου

Τό αρχοντικό Μίσιο, εν αντιθέσει μέ τό αρχοντικό Χουσίεν Μπέη τό γνωστό «οπίτι τού Δεσποτή», τελικά θά διασωθεί. Ένας γιάτί τό διατηρητέ αυτό μνημείο, πού χτίστηκε τό 1843, καταπιεσθέντες από τό Υπ. Πολιτισμού. Αυτή προφανώς ήταν η αιτία πού τό εν λόγω Υπουργείο ευαισθητοποιήθηκε γιά τήν διάσωση τής... ιδιοκτησίας του και διέθεσε πρόσφατα πίστωση δύο εκ. δολλ. γιά τήν άμεση σπερσέση τού. Απαυτώντας θέβαι αρκετά άκμην χρήματα γιά τήν ολοκλήρωση τών επισκευών.

Ευτυχώς, η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Ιωαννίνων έλαβε εγκαίρως τά κατάλληλα μέτρα — τοποθέτησε προσωρινή στέγη — μέ αποτέλεσμα νά αποφυγεί η περαιτέρω διά-

θροση τού εσωτερικού τού κτίριου από τήν εισροή τών νερών τής βροχής.

Τό αρχοντικό Μίσιο, πού κρίθηκε διατηρητέό από τό 1936, βρίσκεται στήν οδό Α. Σοφίας 7. Σύμφωνα με τούς ειδήμονες, αποτελεί τό μοναδικό δείγμα τής Γιαννιολικής αρχιτεκτονικής και ιδιαίτερα τής αρχιτεκτονικής τών αρχοντισμάτων.

Γιά τήν χρησιμοποίηση τού αρχοντικού, μετά θέβαια τήν ολοκλήρωση τών εργασιών επισκευής τού, γίνονται, σύμφωνα με πληροφορίες, πολλές σκέψεις: Ίδρυση Μουσείου παροδισακής αρχιτεκτονικής, Μουσείο Ιστορίας τής πόλης τών Ιωαννίνων κ.ά.

Ας δοθίμ, όμως, πρώτα, πότε και άν τελικά θά τελειώσει... ΧΡ. ΤΣΕΤΣΗΣ

Τότερα από μεγάλη σύζητηση, οι αντιπρόσωποι τής συνεδρίασης στή Βοστώνη εψηφισαν τό ποσόν των 100.000 δολλ. γιά τίς ανάγκες τής Ορθοδόξης Εκκλησίας τής Αλβανίας, 75.000 δολλ. νά διατεθούν γιά άρμόζιμα, τά οποία θά διανεμηθούν σε πόλεις και χωριά τής Βορείου Ήπειρου, 50.000 δολλ. γιά τήν Ελληνική Εκπαίδευση στήν ίδια περιοχή, 45.000 δολλ. στον τομέα τής Υγείας, ειδικότερα γιά τήν αγορά τριών Νοσοκομείων Αντώνων ήτοι γιά τήν εξυπηρέτηση τής περιοχής καί 50.000 δολλ. γιά ειδικές ανάγκες πού χρειάζονται άμεση προαχθή.

Διορίστηκαν Επιτροπές οι οποίες θά επιβλέπουν τήν διανομή και δαπάνη τών διατεθειμένων ποσών. Ο Επίσκοπος Σωτήριος καί σ. κ. Γκέητς ανέλαβαν τήν ευθύνη γιά τό ποσό πού διατίθεται γιά τήν εκκλησία, οι κ. Μπαρτολάκης, Πότσης και Κέσας γιά τήν διανομή τών τσούφιν, οι κ. Τζέλιος καί Σίλβς γιά τήν Ελληνική Εκπαίδευση, οι Δρ. Φώτος καί Καρλτσόπου τήν αγορά τών Νοσοκομείων Αντωνίων και οι κ. Μούκας, Λίτσος καί Γκέητς επιφορτίστηκαν νά εξετάσουν τίς

ειδικές ανάγκες πού υπάρχουν.

Ο κ. Γκέητς ανέφερε στή συνεδρίαση τής Βοστώνης ότι οι προσφορές από ιδιώτες κυμαίνονται από 25 μέχρι 10.000 δολλάρια και οι προσφορές από οργανισμούς από 2.000 μέχρι 20.000 δολλάρια. «Αυτό πού ενθαρρύνει όλους εμάς πού εργαζόμαστε γιά τόν έρανο είναι πόσο τόσο πολλοί Έλληνες ενδιαφέρονται γιά τούς αδελφούς συμπατριώτες τους στή Β.Η. και πόσο πρόθυμοι είναι νά βοηθήσουν», είπε.

Όλοι πού έλαβαν μέρος στή συνεδρίαση εψηφισαν ομόφωνα νά συγκαλούν και εγκαρστήσουν τόν κ. Γκέητς γιά τόν αποτελεσματικό ηγετικό ρόλο στήν προσπάθεια συνεργάσεως τών χρημάτων και απεργασίας νά συζητηθεί ο έρανος γιά νά μπορέσουμε νά προσφέρουμε περισσότερο βοήθεια στό λαό τής Β.Η. Διόρισαν επίσης Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία θά διευθύνει τήν καινούργια προσπάθεια: τόν κ. Γκέητς, πρόεδρο, τόν Επίσκοπο Σωτήριο, τόν Δρ. Φώτο, τόν κ. Τζέλιο καί τόν κ. Μούκα.

Η πρώτη φροντίδα τής νέας Επιτροπής θά είναι νά βρεί κάποιο μεγάλο δωρητή πού θά προσφέρει ένα σεβαστό ποσό, τό οποίο άλλοι θά προσπαθήσουν νά τό φτάσουν, όπως έγινε και στήν προηγούμενη έρανο. Εάν αυτό δέν καταστεί δυνατό, η προσπάθεια θά γίνει σε ιδιώτες και οργανώσεις.

Οι αντιπρόσωποι πού συναντήθηκαν στή Βοστώνη γιά τήν διάθεση τών χρημάτων πού συγκεντρώθηκαν μέχρι τώρα, θα συναντηθούν πάλι στή Νέα Υόρκη μέσα σε τρείς μήνες, γιά νά γίνουν οι αναφορές από τίς διάφορες επιτροπές, σχετικά μέ τήν διάθεση τών χρηματικών ποσών πού η κάθε επιτροπή ανέλαβε νά επιβλέπει.

Ο κ. Γκέητς ετόνισε στους αντιπροσώπους, ότι πίσω από τά χρημάτα πού συγκεντρώθηκαν δέν χρησιμοποιήθηκαν εκ έξωδα γιά τόν έρανο και ότι τά μέλη τής Εκτελεστικής Επιτροπής ελήφθησαν μόνοι τους, τί έξοδα υπέστησαν. Οι αντιπρόσωποι πού παρευρίστηκαν στή συνεδρίαση τής Βοστώνης ελήφθησαν επίσης εξ ιδίων τά έξοδα. Η ίδια αρχή θά ακολουθηθεί και στό μέλλον, σύμφωνα μέ τήν αρχή πού εισηγήθηκε νά τηρηθεί στό λαό τής Β.Η., όπως απεφάσισαν οι αντιπρόσωποι.

Μικρό αφιέρωμα αγάπης στον Θ. Γκογκώνη

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τή σελίδα 1
μας επικινδύνα στοιχεία και μαζί με άλλους Αλβανούς και μειονοτικούς μάς φυλάκισαν κι αργότερα μάς εδείσαν στήν Ιταλία.

Κατά τά τέλη τού 1941, όταν είχε γίνει πλάνη η Κατοχή τής Ελλάδας και τών άλλων Βαλκανικών χωρών, μάς άφησαν ελεύθερους, εμένα δέν μπόρεσα νά πάω στό Τίρανα πλάν, ούτε νά ελασκίσω τό επάγγελμά μου στις επαρχίες Αργυροκάστρου και Δελβίνου κι υποχρεωτικά μ' έστειλαν στό Κόσοβο στήν Πρίστινα, όπου έμεινα τρία χρόνια. Εδώ προσπάθησα νά εργασθώ τίμια ως ιατρός, αλλά ως πολίτης συνελήφθηκα μέ τό εθνικό απελευθερωτικό κίνημα, γιάτί από τότε πολεμούσε κατά τών κατακτητών. Βοήθησα όσο μπορούσα και σαν γιάτρος και πολιτικά Αλβανούς, Σέρβους κι Εβραίους.

Ο Θανάσης έξέρε από υπέφερε κι αυτός πολύ κατά τήν Κατοχή, όπως οι περισσότεροι Έλληνες. Θέ μού μείνει αξέχαστο ότι τό 1942 γνωρίζοντας ότι βρίσκονταν στήν Πρίστινα ότι μπορούσε δλο τό υλικό πού είχε δημοσιεύσει γιά τόν θάνατο τού Κωστή Παλαμά. Έκτοτε δέν είχαμε καμία επαφή. Εγώ μέτε τήν απελευθέρωση ήλθα στό Τίρανα, αλλά είχα και πολλές μετακινήσεις στήν Αλβανία, Δυρρράχιο και πάλι στό Τίρανα.

Προσπάθησα σ' όλη τή δια-

δρομή τών 45 χρόνων τής απολυταρχικής διακυβερνήσεως τής χώρας από τούς κομμουνιστές, νά εργασθώ καλά και τίμια, χωρίς νά είμαι φιλοχρήματος και μέ βοήθησαν πολλοί αυτός οι αρετές νά αποτύγουν πολλούς κινδύνους, γιάτί παρ' όλα ταύτα άν κι εγώ, προσπαθούσα νά μή θέσω καμία υπόνοια, πάλι δέν μέ έδλεπαν μέ καλό μάτι, γιάτί όλοι οι μειονοτικοί και γιάτί ισχυρικά ή άλλα προβλήματα πού είχαν, προσέφευγαν σέ μένα, κι είχαν επαφή μέ όλη τήν μειοότητα. Παρ' όλο πού σαν γιά τρώς ήμουνα καλά προσηλωμένος και μού ανέβαιναν νά διευθύνω πολλά Νοσοκομεία όσον αφορά τό τεχνικό μέρος, ποτέ όμως δέν μού έδωσαν μία υποτροφία γιά μετεκπαίδευση στό εξωτερικό, ούτε νά λάβω μέρος σε κανένα ιατρικό συνέδριο. Τό 1988, ύστερα από πέντε χρόνια αναμονής μού επέτρεψαν νά έλθω στήν Ελλάδα, μαζί μέ τήν γυναίκα μου, γιάτί είχαμε προβλήματα υγείας.

Ο Θανάσης, όπως μάθαινα, εξακολουθούσε νά θνάζει τό «Ήπειρωτικόν Μέλλον» πού τότε, σαν διάδοχός του, εξακολουθούσε εού τήν έκδοσή του πού είχε δημοσιεύσει γιά τόν θάνατο τού Κωστή Παλαμά. Έκτοτε δέν είχαμε καμία επαφή. Εγώ μέτε τήν απελευθέρωση ήλθα στό Τίρανα, αλλά είχα και πολλές μετακινήσεις στήν Αλβανία, Δυρρράχιο και πάλι στό Τίρανα.

Προσπάθησα σ' όλη τή δια-

γάπη απέναντί μου, αλλά εμένα μ' έλλαπτε, γιάτί αούανε ο όγκος τού φακέλλου πού είχα κι ακόμα υπάρχει στήν ασφαλεία, γιάτί η εφημερίδα, σύμφωνα μέ τά καθεστότα, πού επικρατούσαν τότε αυτού και εδω έκανε Αντιαλβανική πολιτική.

Πέρασαν 50 χρόνια ψυχρού πολέμου κι αυτό γιάτί μού αυτοσκοπική ιδεολογία πού στόχευσε τούς λαούς από όλα (κυρίως από τήν ελευθερία και τό ψωμί). Κι εμένα εδω υποφέρουμε πολλά, γιάτί πίσω από τούς επαναστάτες (πού συνεργασθήκαμε στήν αρχή), κρύβονταν νέοι τ'ύρανοι. Τώρα ευτυχώς λυθηκαν τά δεσμά κι ελπίζουμε γιά μια καλή Δημοκρατία και νά ζήσουμε όλοι ελεύθεροι σε μία ενωμένη Ευρώπη.

Εμένα εδω οι μειονοτικοί, μέ πρωτοβουλία πολλών διανομένων πού βρίσκονται στή διασπορά, εδω μέσα στήν Αλβανία, αλλά και όλος ο λαός τής μειονότητας κινήθηκε και δημιουργήσαμε μία πολιτικοκοινωνική και μορφωτική οργάνωση τήν «Ομόνοια».

Μέ αγάπη κι εκτίμηση

ΣΠΥΡΟΣ ΛΙΤΣΟΣ

Ιατρός — Τίρανα

Η συνεργασία Ελλάδας - Αλβανίας

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τή σελίδα

ταν γύρω στις 500.000. Άν λοιπόν τό 1945 οι Βορειοηπειρώτες ήταν γύρω στις 500.000 ή άν θέλατε και 400.000, σήμερα πού συμφωνήθηκαν σέ 58.000;

Τόση δραματική πληθυσμιακή συρρίκνωση επιτυγχάνεται ή μέ γενεαλογικά ή μέ αυθαίρετο απογραφιστικό ολόκληρων περιοχών (τής Βορείου Ήπειρου) ως μη μειονοτικών.

Βέβαια, τό πόσο είναι σήμερα οι Βορειοηπειρώτες, θά μπορούσαν νά βρεθεί μέ ένα ελεύθερο δημοψήφισμα υπό την αιγίδα τού Ο.Η.Ε. ή τής Ε.Ο.Κ., σε όλες τίς περιοχές τής Βορείου Ήπειρου, σύμφωνα μέ τήν επιθυμία τών κατοίκων τής και όχι μόνο στίς περιοχές πού οι Αλβανοί γιά ευνοήση τους λόγους «θαφτίζουν» μειονοτικές.

Σχετικά αναφέρω ότι πρό ημερών η Αλβανική Κυβέρνηση ανεγνώρισε τήν ανεξαρτησία τής Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας τού Κοσσυφοπέδιου, όπου η πλειοψηφία τών κατοίκων είναι αλβανική καταγωγή και συνειδησώς, ενώ αντίθετα μέ ένα νέο νόμο, δέν επιτρέπεται στήν Αλβανία η ύπαρξη κομμάτων πού εκπροσωπούν εθνικές ή θρησκευτικές ομάδες.

Δέν χρειάζεται πολλή σκέψη γιά νά καταλάβει κανείς ότι μέ αυτό τόν Νόμο, οι Αλβανοί θέλουν νά πνίσουν τή φωνή τών Βορειοηπειρωτών μέσα στό Αλβανικό Κοινοβούλιο, μέσω τού κομματος τους «Η Ομόνοια».

Τό ποτάμι τής ιστορικής δικαιοσύνης τών Βορειοηπειρωτών δέν μπορεί νά κάνει πίσω, και έχουμε τόσα πρόσφατα παραδείγματα στίς χώρες πού υπαρκτό σοσιαλισμό.

Όσο πού γρήγορα συνειδητοποιήσουν αυτή τήν πραγματικότητα οι Αλβανοί, τόσο τό καλύτερο και γιά τά αδελφικά μας τούς Βορειοηπειρώτες και γιά ολόκληρο τόν Αλβανικό λαό, μέ τόν οποίο δέν έχουμε διαφορές και επιθυμία μας είναι νά ζήσουμε ειρηνικά σάν καλοί γείτονες, πού σέβεται όμως πραγματικά ο ένας τόν άλλο.

Μέ πραγματική εκτίμηση

ΜΑΝΟΣ ΔΟΒΑΣ

Από τήν λαογραφία μας ΤΟ ΞΕΦΛΟΥΔΙΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΟΥ

Ο αραβόσιτος (τό καλαμπόκι), τό θρεπτικό αυτό γεωργικό προϊόν, κατάγεται από τήν Αμερική και τό 1500 ήρθε και στήν Ευρώπη, ενώ στή Μαλασία τόν εσωτερικό φλοιό του τόν χρησιμοποιούσαν αντί τού τσιγαροχαρτίου.

Στή Βόρειο Ήπειρο, τό καλαμπόκι ήταν πρώτη τροφή και είχε μεγάλη κατανάλωση και πολλοί τό αναζήτησαν μέ λιανό, βρίζα ή και καβούρι. Ιδιαίτερα στήν Άνω Δοπόλη, τότε πού παιδιά ακόμη ζούσαμε εκεί και απαλιβόμαστε τίς λίγες, έστω, μικροχρμές πού μάς πρόσφερε τό καλαμπόκι, δέν θά τίς ξεχάσουμε ποτέ και έπειδή δέν πρόκειται νά τίς ξεχάσουμε, ακριβώς στο νά τίς θυμόμαστε και νά τίς μοι-

ρολογούμε. Τά φθινοποριάτικα λοιπόν βράδια τότε, ήταν και τό ξεχωριστό. Φωτισμένα από τά χιλιάδες αστέρια πού έλαμπαν στών καταιάγαρο ουρανό κι απλάγμένα

κρεβάτια, χώροι ή δωμάτια, τά χρησιμοποιούσαν γιά τό ξεφλούδισμα τού καλαμποκιού, τότε τά γέλια, τά τραγούδια κι οι κονβέντες έσπάζαν τή σιωπή τής νύχτας. Ήταν, θυμίζω, όμορφες

γιατί αυτά είχαν παραγωγή καλαμποκιού.

Όλη η γεγονιά μεγάλου και μικρού, γυναίκες και παιδιά, γινόντουσαν μια παρέα, μια συντροφιά.

Όλοι γύρω από τό σωρό τού καλαμποκιού, όπου τό είχαν απόκομι, ξεφλούδιζαν, λέγανε αστέρια και συχνά τό είχαν και στό τραγούδι.

Πιό συχνά τά παιδιά παρακαλούσαν έναν μεγάλο τής παρέας νά πει κάνα παραμύθι, καμιά ιστορία ή σακάδες. Άθραστος σ' αυτά ήταν ο Γούμενος τού χωριού και ο σακαλής μυλωνάς Μήτρο Μάκος πού τάλεγαν μέ τέχνη, αργά - αργά νά ωραία, πού κρατούσαν όλους μέ τό στόμα ανοιχτό. Ποτέ όμως δέν τέλειωναν οι ιστορίες ή οι σακάδες τό ίδιο βράδυ. Σταματάγαν στό πιο καλύτερο σημείο, γιά νά συνεχίσουν τό άλλο βράδυ. Έπαιναν δηλ. τήν ιστορία, τό παραμύθι ή τό σακά λίγο μακρόσυρτο, σάν τά σημεινά σήριαλ και περνούσαν οι ώρες ενόχληστα, τά χέρια δούλευαν ασταμάτητα.

Έπαιναν τό αστάκι (δηλ. τό καλαμπόκι ατόφιο) ή τό ορόκο, όπιο τό λένε σε άλλα μεση τής Ελλάδας, έσκιαν στα δύο τά τού φλα (τά Ξωφύλια ή Ξωφύλλα), τά γούρνα προς τά πτω και τάκοβαν στήν όψη πού είναι τό κοτσάκι, εκεί δηλ. πού τελειώνουν οι σάοροι και ιαχίζε τό κοτσάκι (τσούκαλο). Τότερα πετούσαν από τήν μία μεριά τά Ξωφύλλα κι από τήν άλλη τά τούκαλα (τίς ούγκες αλλοι), εκεί πού τά πέταγαν όλοι, Τά Ξωφύλλα (τσούφια) μαζεύονταν σε μεγάλους σωρούς. Λιτωφάρια μεις, τότε, πηρούσαμε πάνω στους σωρούς και παίξαμε όλο χαρά, γιατί χρδύμασσε μέσα και δε μάς ενόχλησαν οι μεγάλοι. Αυτά τά Ξωφύλλα (τσούφια) σ' αποθήκευαν στα κατώγια ή στών αργωνιών μόλις στέγνωγαν, γιά χειμωνιάτικη τροφή τών ζώων, κυρίως τών μεγάλων. Πολλές φορές γέρμιζαν και τά γατιάκια (στρουμάρια) γιά τήν κοφή (κορυφή) δηλ. τίς δύο θέσεις δεξιά κι αριστερά τού τζακιού και τής γωνιάς γιά νά κάβονται ή νά ξεπλώνουν αναπαυτικά ο παπασού ή η γατιά άν έζοισαν ή η μύνα ή ο πατέρας. Τά Ξωφύλλα (τσούφια) όμως αυτά, έκαναν θόρυβο όταν έπιάνον τή κάθισαν, γ' αυτό σιγά - σιγά τά κατάγγιναν κι έσφωγαν φλωκιστά ή φρούγες χοντρές.

Τό ξεφλούδιση καλαμποκιού, δηλ. τά αστάκια ή τσούκαλα (ούγκες αλλοι) τ' άπλωναν στίς λόντζες (αλές) γιά νά στεγνώσουν καλά. Τότερα τά κομμάτιασαν σε μεγάλα αβανιά δολιμένα (χε βάτες) κι όλοι μαζί, πέπτε - έβι νοματόμ, τά τσούκαλα (τά χτυπούσαν) μέ μπατονάκια (χοντρά Ξωλα ενός μέτρος) και βγάιναν τούς σπόρους, όπου νά μείνει Ξωκό (γινικό) τό τσούκαλο (δηλ. ο κορμός τού αστακιού, τό καλαμποκού). Αν τ'έγιναν νά μείνουν σπυριά (καρούς) στό τσούκαλο (κορμό), τότε σταματούσαν τό τσούκαλο κι άλλοι πάλι πέπτε - έβι νοματόμ μάζεψαν τά τσούκαλα μέ τό τ' απομεινάρό τού καρούς κι έτόβαν τό ένα πάνω στό άλλο, ή τό ξεσπύριζαν μέ τά χέρια τους.

Μετά απ' όλα αυτά, μάζεψαν πάλι τό καλαμπόκι ξεπαιρωμένο και τ' άπλωναν στών ήλιό 6—8 μέρες και μετά, αφού τό κοσκίνισαν, τόχυαν σ' απλά, έτοιμο γιά τό μύλο πάλι. Αυτός ο πωροτόγνηρος και πρωτόγονος τρόπος ξεφλούδισματος και τού τσούκαματος τού καλαμποκιού έχει εγκαταλειφθεί από χρόνια, γιάτί η τεχνολογία επιβλήθηκε τά πάντα κι ο γεωργός σήμερις μαζεύει τό καλαμπόκι, τό μεταφέρει μέ κάθε μέσο σέ ειδικές μηχανές πού τό παίρνει έτοιμο γιά τό μύλο. Τό αλώνισμα σ' αλώνι πωροτοχρησιμοποιήθηκε στή Θεσσαλία.

Οι νοικοκυρές στή παλιά Ήπώνταν ένα φρόνιμα γιά νά τήν, άν δέν είχαν ζώο και τό πήγαιναν στό μύλο. Τόγερναν στό σπίτι και τζύμναν τ' αλεύρι ή εξαργων φρόνια μομωτά καλαμποκιά ή κολλούδα στή γάστρα ή στή χόβολη (υψία αθά και σάτση μαζί). Στήν Κατοχή σκοτονόμασαν γιά νά βρού μέ τό παναγίο και σπάνιο καλαμποκί, γιά νά τ' ανακατέψουμε μέ τσικνινίδες, αφού δέν υπήρχαν χόρτα γιά νά φάμε εδώ στήν Αθήνα κι όχι στή χώρα.

Τά ζαλάκια άλλοτε ήταν είδος πολυτέλειας και άριστη τροφή γιά τόν άνθρωπο, τά ζώα γιά νά παίρνουν και τίς χόρες γιά νά κάνουν νοτίσμα αυτά.

Από τό ολοκληρωμένο καλαμπόκι (αστάκι) τίποτε δέν πήγαινε χαμένο, ακόμα και τά τσούκαλα ή νοικοκυρά τάβαζε στή γάστρα γιά νά φάει τήν κολλούδα, ή τό λυγανό, ή κάτω από τήν πυφωσία (πού είναι τσίγιο) ή γιά νά ψήσει πού φαγητό, ή γιά νά βράσει νερό στό καζάνι γιά τήν μαζονάδα τής, ή τέλος τσίγιοσαν σάν κήφο νά ασπασούν ή άνά γίνοντο φουσά (λαπαμά). Μέ τούς σπόρους τού καλαμποκιού φτιάχνανε παπαδιές (τό σημερινό πού - κόρν). Τίποτε δέν δέν μένει αναξιοποίητο από τήν πρώτη γιενική και νοτίσμα αυτής τού καλαμποκιού, πού χρησιμοποιείται ευφάτα σέ μίσεις ποικίλες.

Αλλ' επειδή οι αναμνήσεις ξεστοάζουν, σταματούμε εδώ σήμερα, γιά νά συνεχίσουμε τήν άλλη φορά μέ κάτι άλλο. Κι αυτό τό κάτι άλλο, θάταν τά ρακοζάνα, δηλ. ο τρώπος μέ τόν οποιον έδωζαν άλλοτε, τή ρακή, τό αϊκό.

Α. Μ. ΜΠΕΤΤΟΣ

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Προσφορά τών Ηπειρωτών καλλιτεχνών στή Β. Ήπειρο

Στίς 29 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε στό Αργυροκάστρο μεγαλειώδης καλλιτεχνική εκδήλωση μέ τραγούδια και χορούς από όλη τήν Ήπειρο, γιά τά αδελφικά μας τούς Βορειοηπειρώτες, παρά τήν καταρακτώδη βροχή, τρείς χιλιάδες θεατές προσήλθαν στό κατάμεστο γήπεδο μπάσκετ κι αποθέωσαν τούς καλλιτέχνες.

Χαιρετισμό απήρνε, εκ μέρους τού κόμματος ΟΜΟΝΟΙΑ, ο κ. Θεόδωρος Μπεζιάνης, καθώς και ο Πρόεδρος Ηπειρωτών Γερμανίας.

Τό πρόγραμμα άνοίξε, μέ σε θέαλα χειροκροτήματα και ουρανομήκεις ζητωκραυγές, ο πανταχού παρών Σάββας Σιάτρας — ο οποίος και χαίρεται τό πλήθος εκ μέρους τών καλλιτεχνών — μέ τό τραγούδι «Κάτω στήν Αγία Μαρίνα και στήν Παναγία». Τραγουδώντας επίσης ο Αλέκος Κιτάσιος, κατασκευημένης, ο Δημήτρης Βάγιας και ο Γιώργος Κούρτης, Κώστας Τσαμπιάς, Γιάννης Φάκος, Γιάννης Γατσέλος, Κάρλονο έπαιξαν οι Ζούμπας Ναπολέων, Τάκης Χαρισιάδης, Γιώργος Κούσινης και ο Γιώργος Βράκας.

Χόρεψε τό χορευτικό συγκρότημα Ηπειρωτικό Συνέδριου Πειραιώς, μέ υπεύθυνο τόν Κώστα Μάτσια. Έλάθε επίσης μέρος τό χορευτικό συγκρότημα κοριτσιών μέ τίς φυφιακές στολές από τήν Δερβιτσιάνη. Βορειοηπειρωτικούς σκοπούς και τραγούδια έπαιξε επίσης τό συγκρότημα Δήμου Δέδε, κι αυτό από τήν Δερβιτσιάνη.

Η τριώρη εκδήλωση έκλεισε μέ τραγούδια από όλους μαζί τούς τραγουδιστές, πρδς τμήν τού κοινού πού τήν παροκολούθησε. Πρέπει δέ νά σημειώσουμε ότι η εκδήλωση ήταν προσφορά τών καλλιτεχνών, στους οποίους αέζιξε και θε έπαινος, καθώς και στών Σάββα τόν Σιάτρα, ο οποίος ήταν υπεύθυνος τού καλλιτεχνικού προγράμματος. Τους συγχαίρουμε και γρήγορα ν' εναπαίσει γιά τ' αδέλφια μας τούς Βορειοηπειρώτες, πού τόσο ανάγκη έχουν τό τραγούδι και τή μουσική τής Ήπειρου γιά ν' απαλαίνει ο πόνος τους.

Αέζιξε, τέλος, ν' αναφέρου-

Η συνδρομή γιά τό 1992 στό «Η. Μ.» θά είναι 2.500 δρχ. Θερμά παρακαλούμε γιά τήν εξόφληση παλαιών συνδρομών.

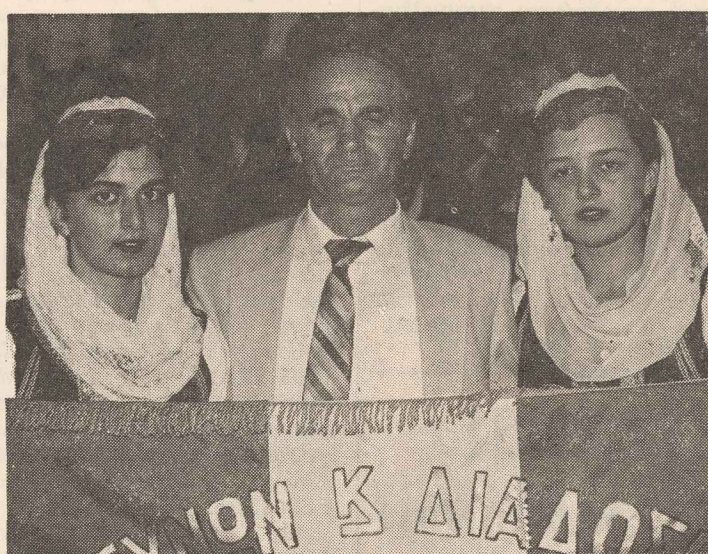
Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τή σελίδα 1
έξηγγελε τήν οδική σύνδεση τής Άρτας μέ τήν Καρδίτσα, μεγάλα έργα στό αεροδρόμιο Ιωαννίνων, ώστε νά γίνει ένα σύγχρονο αεροδρόμιο, τήν τοποθέτηση 10.000 νέων τηλεφώνων μέσα στό 1991, τόν εμπλουτισμό μέ 30 εκατ. κυβικά μέτρα νερό τό χρόνο στή λίμνη Ιωαννίνων, τήν κατασκευή τής οδού Ιωαννίνων — Καλαμπόκι — Κακαδιάς, ως βασικής οδού συνδέσεως μέ τήν Αλβανία. Επίσης, ο κ. Πρωθυπουργός αναφέρθηκε και σέ άλλα μεγάλα έργα πού εκτελούνται στήν Ήπειρο.

Τέλος, τήν Κυριακή τό πρωί ο κ. Πρωθυπουργός επισκέφθηκε τήν 8η Μεραρχία και ακολουθώντας τά έργα Αλφω στή Χρυσοθήσα, όπου εγκαινιάσε τό υδροηλεκτρικό έργο Πηγών Αλφω και τήν σήραγγα Μετσόβου.

Α. Ε.

(Σ.Σ.: Σχετική ανταπόκριση δημοσιεύεται στήν 4η σελίδα).

Ο κ. Σάββας Σιάτρας πλαισιωμένος από όμορφες Βορειοηπειρωτίσες.

με ότι η είσοδος τών καλλιτεχνών στό γήπεδο ήταν μεγαλειώδης και συγκινητική, αφού τού ομίλου προπορεύετο η Ελληνική σημαία, πού κρατούσαν περαιοτόπουλες.

Η ιστορία επαναλαμβάνεται

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τή 1η σελίδα

ζει ότι βρίσκεται σέ πόλεμο μ' εκείνα τά κράτη, μέ τά οποία βρίσκεται η Ιταλία. Και έτσι, όπως ετονίζετο: «...Σήμερα πάλιν η Αλβανική μιλίτσια και ο Αλβανικός Στρατός θα γράψουν ασφαλείς άλλες πύ φωτεινές σελίδες και παρά τό πλευρό τών συντρόφων και αδελφών Ιταλών και υπό τίς διαταγές τού Βασιλέως Αυτοκράτορα και τού Νταού τού, θα σημειώσουν νέους θριάμβους προς δόξαν τής Αλβανίας, η οποία θα μεγαλώσει και θά λάμψει». Όλα αυτά συνοδεύονταν μάλιστα και μέ σχετικό χ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ

Η Ηπειρος απέκτησε σύγχρονο εξοπλισμό

ΓΙΑΝΝΙΝΑ, 10/11

Πρό ημερών έφθασαν στα Γιάννινα τὰ πῶς σύγχρονα μηχανήματα καὶ τὰ μοναδικὰ στὴν Ἑυρώπη γιὰ τὸν ἐλεγχὸ ολίσθηρότητας τῶν ασφαλτοστρώσεων.

Πρόκειται γιὰ μηχανήματα υψηλῆς τεχνολογίας, ποὺ αγοράστηκαν μὲ πιστώσεις τοῦ ΝΑΤΟ καὶ τὰ οποία θὰ χρησιμοποιηθοῦν στὸν ἐλεγχὸ τῆς κατάστασης, τοῦ πλεωρῆς ολίσθηρότητας στὰ ασφάλτωση.

Σὲ συνέντευξη τύπου ὁ Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Ἡπείρου, ανακοίνωσε ὅτι ἡ σύγχρονη αὐτὴ τεχνολογία, μοναδική στὴν Ἑυρώπη, ἀνῆκε στὰ Γιάννινα, στὴν Ἡπειρο.

Απὸ τὴν ἀρμόδια ἐπιχειρήσεως τῆς Περιφέρειας ἐγινε ἐιδικὴ ἐπίδειξη τοῦ μηχανήματος στὸ αεροδρόμιο Ἰωαννίνων.

Τὸ μηχανήματα ἀποτελεῖται βασικά ἀπὸ ἕνα αὐτοκίνητο ποὺ σέρνει τρεῖς ὀχήματα. Καὶ τὰ δύο εἶναι ἐφοδιασμένα μὲ ἐιδικὰ ηλεκτρονικὰ μηχανήματα.

Ἡ μέτρηση γίνεται ὡςῆτις: Τὸ αὐτοκίνητο τρέχει μὲ μίαν ὀριζήνη ταχύτητα, ἀνάλογον τὸν δρόμο ποὺ ἐρῖσκειται. Ηλεκτρονικὰ φρενάρει τὴν μίαν ἀπὸ τὴν δύο ὁδοὺς τοῦ τρεῖς. Αὐτὸ δημιουργεῖ μίαν ἀντίσταση πρὸς αὐτοκίνητο. Μία ἀντίσταση, ἡ ὁποία μετατρέπεται σὲ ρεύμα, τὸ

ὁποῖο πηγαίνει στὸν ηλεκτρονικὸ υπολογιστὴ ποὺ εἶναι τοποθετημένος στὸ αὐτοκίνητο. Ὁ υπολογιστὴς κάνει τὴν ἀπορρίπτει τὴν πρῶτη γιὰ τὴν ολίσθησή της καὶ δίνει τὴν ποσοστὰ ολίσθησή της τὸν ἀσφαλτοστρώσει.

Για παράδειγμα: μὲ μίνιμουμ δεικτὴ ἀντολίσθησῆς (40%) ὁ ποὺ ἰσχύει διεθνῶς κατὰ μῆκος τοῦ αεροδρόμιου, ἐντοπίστηκαν δεικτες ποὺ ἐκκλῖναν ἀπὸ 35,4% καὶ φθάνουν τὸ 66,2%) ο.

ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἰδρύεται, μέ ἔδρα τὰ Γιάννινα, ἑταιρία Τουριστικῆς Ἀνάπτυξης Ἡπείρου, μὴ κερδοσκοπικὸν χαρακτῆρα. Αὐτὸ ἡ- τὸν ἀποτελεῖται τῆς πρωτοβουλίας ὁμάδας συμπολιτῶν ποὺ ἀσχολοῦνται ἐπαγγελματικὰ μὲ τὸν τουρισμό, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐπαγγελματιῶν, ποὺ ἔχουν εὐαισθησία γιὰ τὸ χῶρο αὐτό.

Τὰ ἰδρυτικὰ μέλη τῆς Ε.Τ.Α.Η. εἶναι: Κων. Τσαμῆς, Σπύρος Δασκαλόπουλος, Θεόδωρος Λουτράκης, Ἀναστάσιος Παπασταύρος, Γεώργιος Τζώρτζης, Θωμάς Διαμαντῆς, Βάσω Θεμελῆ, Νικόλαος Τσάδουλος, Ἐλένη Παγκρατίου.

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Κ. ΜΑΛΑΜΟΥ

ΓΙΑΝΝΙΝΑ, 5/11.— Μερικά ἀπὸ τὰ πῶς σημαντικὰ ἔργα τῆς ἐλληνικῆς ζωγραφικῆς τοῦ 20οῦ αἰῶνα ἐκτέθηκαν πρὸς ὄρατα στὴν ἰσογία αἰθούσα τοῦ Δημαρχείου.

Ἦσαν τὸ ἔργο τοῦ γνωστοῦ Ἡπειρώτη ζωγράφου κ. Κώστα Μαλάμου, ποὺ ἐκτός τῶν ἄλλων, συνδέεται μὲ τὴν ἱστορία τῆς καλλιτεχνικῆς παιδείας στὴν πόλιν μας, ἀφοῦ γιὰ ἕνα διδάσκαλο εἰδὼς καὶ ἱδρυστὴς στὰ Γιάννινα σχολῆς ζωγραφικῆς.

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΔΡΥΜΟΥ ΒΙΚΟΥ

Τὴν καταγραφή καὶ χαρτογράφηση τῶν δασικῶν ὁρίων σηματοῦσαν τῆς Πίνδου — Ἀῶου — Βίκου — Βάλια — Κόλιν- τας, κἀνὲ τὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Σκοπὸς τῆς ἐργασίας εἶναι νὰ καταγραφῶν ὁ ἰδιαιτερότητες τῆς περιοχῆς, ὁ υπά- ρχοντες συνθήκες ζωῆς τοῦ οἰκοσυστήματος μὲ τὰ σπάνια εἶδη φυτῶν καὶ ζώων, ἐν- τέ- λος γίνεται ἐκκλίση προφύλα- ξης τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὸν ἀν- θρωπο, τοῖς ὅποιους ἐπὶ εἶναι ὁ καλύτερος ἐχθρὸς τοῦ περιβάλλοντος.

ΤΙΜΗΣΕ ΤΟΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗ ΤΗΣ

Η ΕΛΕΠΑΠ Ἰωανν. ἔστησε
προτομή τοῦ Ἰωάν. Τζόγια

ΓΙΑΝΝΙΝΑ, 24/10

Τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ γιαννοῦ Ἰωάννη Τζόγια εἶναι πρῶτος στὸ παρόρημα τῆς ΕΛΕΠΑΠ Ἰωαννίνων.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ, ὁ Ἰω- ἄννης Τζόγιας κληροδότησε στὴν ΕΛΕΠΑΠ τὸ σπῆτι τοῦ ποὺ βρίσκεται στὸ κέντρο τῆς πόλης μας. Στὸ σπῆτι αὐτὸ τὸ 1981 ἡ ΕΛΕΠΑΠ εἶχε ἀρχί- σει τὸν μεγάλο ἀγῶνα γιὰ νὰ βοηθήσει τὰ παιδιὰ μὲ ἐγκε- φαλικὴ παράλυση καὶ κινη- τικὰ δυσκολίες. Ἡ ΕΛΕΠΑΠ γιὰ τὴν συγκινητικὴ αὐτὴ προ- σφορὰ, ποὺ βοηθεῖ ἀποτελε- σματικὰ τὸ δόσολο ἔργο τῆς, ἔχει ἀνακηρύξει τὸν Ἰωάννη Τζόγια μὲ μὲν ἑυεργετῆ τῆς.

ΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ
ΤΗΣ ΕΝ. ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΕΛΒΙΝΟΥ

Ἡ «ΕΝΩΣΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΕΛΒΙΝΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ Η- ΠΕΙΡΟΥ» τελεῖ στίς 8 Δεκεμβρίου, ἡμέρα Κυριακῆ καὶ ὥρα 11 π.μ. Μνημόσυνο στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίου Γερασίμου, ὁδὸς Σωκράτους καὶ Πειραιῶς (Πολυτεχνική), ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ποὺ ἔπεσαν πρωϊκὰ μα- κόμενοι κατὰ τοὺς ἀπελευθερωτικὸς πολέμους καὶ τοὺς καθ' ὁσονδήποτε τρόπον ἀγωνισθέντες γιὰ τὴν ἀ- πελευθερώσεως τῆς Μακεδονικῆς ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ.

Επίσης καὶ δι' ὅσους συμπατριῶτες μας πέθαναν καὶ θάφηκαν στὴν Β. Ἡπειρο, χωρὶς τοὺς νεοῦς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας (καθίδεοντο).

ΤΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΕΛΒΙΝΟΥ Β. ΗΠΕΙΡΟΥ

Η ζωή στην Ἡπειρο
Ἔργα προόδου ποὺ ἐγίναν καὶ
προβλήματα ποὺ ζητοῦν ἀμεση λύσηΒρεφονηπιακός
Σταθμός καὶ Κέντρο
Νεότητας στὴν
Ηγουμενίτσα

Ὅπως πληροφοροῦμεθα, ἡ- δρύνονται στὴν Ηγουμενίτσα Βρεφονηπιακὸς Σταθμὸς καὶ Κέντρο Νεότητος.

Ἡ ἱδρυση τοῦ Βρεφονηπια- κοῦ Σταθμοῦ περιλαμβάνεται στὴν οἰκία ἀποψήφισαν τοῦ Ὁ- γανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικί- ας (ΟΕΚ) 5-6 τέτοιους Σταθμούς, ὁ ἕνας δὲ ἀπ' αὐτοὺς θὰ εἶναι στὴν Ηγουμενίτσα.

Επίσης, ἰδρύεται καὶ Κέν- τρο Νεότητος, ποὺ θὰ ἀνεγερ- θεῖ στὸ ἴδιο οἰκπέδο. Τὸ κό- στος τῶν δύο αὐτῶν ἱδρυμά- των υπολογίζεται στὸ πῶς τὸ 1,5 δις δρχ.

Δίκαιο αίτημα τοῦ
Δήμου Πρεβέζης

Ὁ Δήμος Πρέβεζας ζητᾷ ἀ- πὸ τὸ Ὑπ. Γεωργίας τὴν δια- χείριση τοῦ Ἰχθυογεννητικοῦ Σταθμοῦ «ΠΩΓΩΝΙΤΑΣ».

Πρόσφατα, ὁ κ. Δήμαρχος εἶχε συνάντηση γι' αὐτὸ τὸ θέ- μα μὲ τὸν ὑποδιοικητὴ τῆς Α.Τ.Ε. κ. Σεν. Βεργίην, ποὺ εἶ- πε ὅτι θὰ ἐξετασθεῖ τὸ αἴτη- μα τοῦ Δήμου τὸ ὁποῖο καὶ θὰ ἀποφασισθεῖ ἀνὰ τὰ παρὰ- ρα εἰς τὴν διαχείριση τοῦ Ἰ- χθυογεννητικοῦ Σταθμοῦ «ΠΩ- ΓΩΝΙΤΑΣ» στὴν Δημοτικὴ Συνεταιριστικὴ Ἀλιευτικὴ Ἐπι- χείρηση (Δήμος, ἔνωση Ἀ- γροτικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ Ἀλιευτικῶν Συνεταιρισμῶν) ἡ σὲ ἰδιότης.

Ὁ Ἰχθυογεννητικὸς Στα- θμὸς «ΠΩΓΩΝΙΤΑΣ» ποὺ θὰ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πῶς σύγ- χρονους τῆς χώρας μας, θὰ ἔχει ἐπιτοὺς δυναμικότητα πα- ραγωγῆς 2 εκ. ἰχθυῶν λα- θραϊκὸ καὶ ταυτοῦρας καὶ 500 χιλ. λαθραῖον γαρίδας.

Ἡ λειτουργία αὐτοῦ τοῦ Σταθμοῦ πῶς βελτιώσει σημά- ντικα τὴν ἀνάπτυξη τοῦ Ἀμ- θραϊκοῦ κόλπου.

Ὁ γόνος ποὺ θὰ παράγει ὁ ἰχθυογεννητικὸς σταθμὸς θὰ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ ἰδιότης ἰχθυοκαλλιεργητῶν γιὰ τὴν δη- μιουργία ἰχθυοκαλλιεργειῶν καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀλιευτικῶς Συ- νεταιρισμοῦ γιὰ τὸν ἐμπλο- τισμό τῶν λιμνοθαλασσῶν.

150 εκατ. δραχμές γιὰ ἔργα
θελτίωσης δοκοτόπων

Μὲ ἀπόφαση τοῦ Νομαρ- χιακοῦ Συμβουλίου, ἐγινε κα- τανομὴ πιστώσεως 150.000.000 δρχ. γιὰ ἔργα θελτίωσης θο- σκοτόπων στὴν παρακάτω Κοι- νότητα τοῦ Νομοῦ Ἰωαννί- νων:

Ἀδῶν, Λετομήλιας, Ἀλεπο- χῶρι - Μπότσαρη, Ἀμράντας, Ἀγ. Βαρβάρα, Ἀνατολὴ, Ἀν- ῆλιο, Ἄνω Πεδινά, Ἄνω Ρα- βέντα, Ἀνθοχώρι - Μετοδόβου, Ἀρποπούλα, Ἀγλαῖα, Ἀηδο- νοχώρι, Βαθύπεδο, Βραδέτο, Βασιλικὸ, Βροντισμένη, Γεωρ- γάνοι, Γιουργάνισσα, Γρανί- τσα, Δελβινάκι, Δάφνιστο, Ἐ- λατοχώρι, Ζέφυρος, Ἡλιάκα-

Εγκρίθηκε τὸ πρόγραμμα
Επαγγελματικῆς Κατάρτισης

Απὸ τὴ Γενικὴ Γραμματεία Περιφ. Ἡπείρου ἀνακοινώ- νεται ὅτι ἐγκρίθηκε τὸ πῶς τῆς Α' προκαταβολῆς τοῦ προ- γράμματος «Βασικὴ Ἐπαγγελ- ματικὴ Κατάρτιση» τοῦ ΕΚΤ καὶ ἀφορᾷ ἐπαγγελματικὴ κα- τάρτιση ἀνέργων μακρὰς δι- ἀρκείας ἀνὰ τῶν 25 ἐτῶν καὶ ἀνέργων κατὰ τῶν 25 ἐτῶν, στοὺς παρακάτω φορεῖς:

1. «ΤΣΑΚΑΛΩΦ» Δραχμῆς 7.477.000 γιὰ προγράμματα συμφωνικῆς οργάνωσης.

2. ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΣ: Δρχ. 8. 775.000 γιὰ τρία προγράμματα.

Τὸ λιμάνι τῆς Σαγιάδας

Ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, εἶχα ἀσχοληθεῖ ἀπὸ τῆς στή- λης τούτης τῆς ἐφημερίδας, γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τοῦ λιμα- νιοῦ τῆς Σαγιάδας, ὡς δεύτε- ρου λιμανιοῦ τῆς Θεσπρωτί- ας. Καὶ θέβαια τότε, γιὰ ἀπο- σμύρνηση τοῦ λιμανιοῦ τῆς Ηγουμενίτσας. Τὴ δημοσιογρα- φικὴ μὲ πρόταση εἶχε ἐγκο- ληθεῖ ὁ αἰμνιστοὺς πολιτικὸς τῆς Θεσπρωτίας Χ. Παπασταύ- ρου.

Τὰ μεσολαβήσαντα γεγονό- τα καὶ ἐξελίξεις μὲ δικαιοῦ- σον. Γιατὶ ἀνὰ τότε ὑπολοιστῶ τὴν πρότασή μου, δὲν παρ- ελήφθη ὁ σημερινὴ ἀφῶρητη ἀποφάση τοῦ λιμανιοῦ τῆς Ηγουμενίτσας.

Ἔτσι ἐρχεται καὶ πάλι στὸ προσκήνιο ἡ ἀξιοποίηση τοῦ λιμανιοῦ τῆς Σαγιάδας, ποὺ

τα μουσικῆς παιδείας (θεά- τρου, κινηματογράφου, τηλεό- ρασης) καὶ συντήρησης μνη- μείων.

3. «ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ» Μονοδενδρίου: Δρχ. 7.602.000 γιὰ πρόγραμμα χειροτεχνίας - κεντι- κής.

4. «ΔΑΜΠΡΙΑΔΕΙΟΣ» Οἰ- κοκυριὰ Σχολῆς Ἄνω Πεδι- νῶν: Δρχ. 6.500.000 γιὰ πρό- γραμμα χειροτεχνίας - κεντι- κής.

5. ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ Δρχ. 434.000 γιὰ πρόγραμ- μα μουσικῆς παιδείας.

ὡς δεύτερο λιμάνι, θὰ ἀπο- σμύρνηση τὴν Ηγουμενίτσα καὶ θὰ γίνῃ πῶς ἐλξέως πρόσδεσης πρὸς τὴν Ἑυρώπη.

Καὶ θέβαια, πρέπει νὰ γίνῃ ἀξιόλογη μελέτῃ τῆς Σαγιά- δας, ποὺ νὰ ἀποδυναμώμεν τὸν γόν ἀξιοποίηση ἄλλων λιμα- νιῶν στὸ Ἰόνιο, ὅπως π.χ. τέτοι- ον τῆς Ἀλβανίας. Ἡ Σαγιάδα πρέπει τὸ ταχύτερον νὰ ἀξιο- ποιηθεῖ ὡς ΔΕΥΤΕΡΟ λιμάνι Θεσπρωτίας. Ἀς κινηθοῦν οἱ ἀρμόδιοι πρὸς αὐτὴ τὴν κα- τεύθυνση.

Ἡ Ηγουμενίτσα δὲν πρόκει- ται νὰ χάσῃ μὲ τὴν ἀξιοποίη- σιν τῆς Σαγιάδας, ἀντιθέτως δὲ θὰ εὐδοκίμησῃ, τραβώντας ὅ- λους τοὺς τουριστικὸς δρό- μους πρὸς αὐτὴν.

ΓΕΡ. ΓΩΓΟΣ
Απὸ τὴν «ΘΕΣΠΡΩΤΙ- ΚΗ» Ηγουμενίτσας

Προτείνων
τὴν ἱδρυση
Μουσικοῦ Λυκείου

Τὴν ἱδρυση Μουσικοῦ Λυ- κείου προτείνει ὁ Σύλλογος δι- δασκόντων τοῦ Μουσικοῦ Γυ- μνασίου Δολιανῶν, γιὰ τοὺς ἐ- λῆς λόγους:

— Ὁ συγχρονισμὸς κύκλος, τὸν ὁποῖο προσφέρει τὸ σχολεῖο μας, οὐλοκληρῶνεται τὴν φετινὴ σχολικὴ χρονίᾳ.

— Ἡ μὴ ἱδρυση Μουσικοῦ Λυκείου εἶναι αὐτονομή ὅτι θὰ ἀναρρίξει καὶ τὴ φιλοσο- φία τῆς ἱδρυσης καὶ λειτουρ- γίας τοῦ Μουσικοῦ Γυμνασίου στὴν περιοχὴ μας.

— Ἀντίθετα, ἡ ἱδρυση Μου- σικοῦ Λυκείου θὰ δώσει τὴν δυνατότητα στοὺς μαθητῆς μας νὰ συνεχίσουν τὴν σπου- δὴ τους στὸ Μουσικὸ Λύκειο μὲ προοπτικὴ —γιὰ ὅσους τὸ ἐπιθυμῶν— τὰ Μουσικολογι- κά Πανεπιστημιακά τμήματα.

Ἐάν στοὺς παραπάνω λό- γους προστεθοῦν καὶ οἱ αὐτο- νόμητοι λόγοι, ποὺ ἀναφέρον- ται στὴν σκοπιμότητα τῆς με- λέτης καὶ καλλιέργειας τῆς παραδοσιακῆς μὲς μουσικῆς, εἵμαστε βέβαιοι ὅτι ἡ εἰσήγη- σις τῆς Δ' ὁνης Β' θίμιας Εκπ) σης Ἰωαννίνων, ἡ πρόταση τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς Παι- δείας καὶ ἡ ἀπόφαση τοῦ Νο- μαρχιακοῦ Συμβουλίου δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι θετικῆς πρὸς τὰ ἀρμόδια ὄργανα τοῦ Υπουργείου Παιδείας.

Τὸ Πάρκο
Πυρρινέλλα

Σεῖρά συμβουλῶν γιὰ τὴν κάλυψη κακοτεχνιῶν στὸ Πάρ- κο Πυρρινέλλα ἔκανε ἐγγράφ- ως καὶ ὁ Διοικ. Ἐπιτροπὴ τοῦ Τ.Ε.Ε./Τ.Η. στὸν Δήμο Ἰωαννι- νῶν.

Ὅχι πῶς δὲ ἰδρῶσουν τὰ αὐτὰ τῶν ἀρμόδιων στὸ Δῆ- μο ἀλλὰ τὸ ΤΕΕ ἔκανε αὐτὸ ποὺ ἐπρεπε.

Ἐπεσήμανε ὡρὶς τῆς κακο- τεχνίας (ὀριζόμενες εἶναι καὶ ἐ- πικλίνουσες γιὰ τὰ παιδιὰ) καὶ ὁ Δήμος ἡ ἀν θέλετε ἡ Δημο- τικὴ Ἐπιχειρήσις Τουριστικῆς Ἀνάπτυξης ἀναλαμβάνει τῆς εὐθύνες.

Απὸ τὴν «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» Ἰωαννίνων

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Τὸ μεγάλο υδροηλεκτρικὸ
ἔργο "Πηγές τοῦ Αῶου,,

Τὴν Κυριακὴ 20 Ὀκτωβρίου, ἐγκαινιάζοντας ὁ Πρωθυπουρ- γὸς κ. Κων. Μητσοτάκης τὸ μεγάλο ἀναπτυξιακὸ ἔργο τῆς ΔΕΗ «Πηγές τοῦ Αῶου», τέθηκε μετὰ ἄλλων:

«Βρισκόμεστε σήμερ μῆρστὰ εἰς ἕνα μὲν ἀναπτυξια- κὸ ἔργο τῆς ΔΕΗ, τὸ ὁποῖο γεμίζει ὅλους μας μὲ ἀσπιδόμα- κη ἀνομιλίας καὶ ὑπερφανείας. Τέτοιον εἶδος ἔργα εἶναι ἀκμήματα ἐξίσου πρὸς πορεία τοῦ ἔθνους. Συμβολίζουν τὴν δυναμισμό καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά του νὰ κινηθεῖ μὲ

κά χιλιόμετρα (ἡ μισὴ σὲ ἐ- κταση τῆς λίμνης Ἰωαννίνων). Ἡ χωρητικότητά τῆς φθάνει τὰ 260 εκ. κυβικά μέτρα. Ἐχει

ἔργα γοργὰ πρὸς τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴν πρόοδο. Ἔργα ὅ- πως αὐτὸ, δεῖχνουν τὴν πίστη τοῦ λαοῦ μας στὸ μέλλον καὶ τὴν ἐνότητα ἐπιθυμία του νὰ ἀντιμεταπείσει μὲ ἐπιτυχία τὴς προκλήσεις ποὺ αὐτὸ φέρνει.

«Τὸ μεγάλο υδροηλεκτρικὸ ἔργο τῆς ΔΕΗ «Πηγές τοῦ Αῶου» ποὺ ἰδιαίτερη ἰκανοποίηση ἐγκαινιάζω σήμερ ἀ- ποτελεῖ ἕνα μόνον τμήμα τοῦ φιλόδοξου ἀναπτυξιακοῦ προ- γράμματος τῆς ΔΕΗ γιὰ τὴν ἀκρίτιμή μας «Ἡπειρο».

Ἡ δὲ διδομένη περίπτω φε- ρὲς περισσώτερο νερὸ ἀπὸ τὴν λίμνη Ἰωαννίνων.

Τὸ κύριο φράγμα ποὺ κα-

τασκευαστικὴ ἔχει ὄγκο 3 εκ. κ.μ., μήκος 300 μέτρα καὶ ὅ- πως (ἀπὸ τὸ σημεῖο θεμελιώ- σης) 78 μέτρα.

Νέο κατάστημα GOODY'S ἀπὸ
τὸν κ. Γκούμα στὰ Γιάννινα

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια. Στὸ μικρόφωνο, ὁ Δήμαρχος Ἰωαννίνων κ. Φ. Φίλιος ἀπευθύν- οντας ἐυχὲς στὸν ἰδιοκτήτη κ. Κων. Γκούμα.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Βασικὴ προϋπόθεση ἡ κατα- σκευὴ τεχνικῆς λίμνης ποὺ χρειαζόταν, ἐπὶ συνολικὰ γὰ μῆκιν φράγματα, μὲ ἐξοτε- ρικὲς ζώνες ἀπὸ περιβάλλον- τος ἀπὸ ἀμμοχάλκι, κ.ά.

Εἶναι —ἐπίσης— τὸ μοναδι- κὸ ἐργοστάσιον ποὺ ἀξιοποιεῖ ὁ μὲν ὅλο πῶς τὸ νερὸ. Λίγη ποσότητα νεροῦ, μεγάλῃ ἀπόδοσιν ἐνέργειας. Καὶ αὐτὸ γιὰτὶ ἀξιοποιεῖται ἡ δύναμις τοῦ, λόγω τοῦ μεγάλου ὕψους πτώσεως (ἀπὸ ὕψος 440 μέ- τρων) τὸ νερὸ πέφτει μὲ πίε- ση 60 περίπου ατμόσφαιρες.

Ἡ προετοιμασία γιὰ τὴν κα- τασκευὴ τοῦ ἔργου ἀρχισε τὸ 1976.

Οἱ διάφορες —ἀπαραίτητες— μελέτες ολοκληρώθηκαν τὸ 1981, ὅποτε καὶ δόθηκε τὸ πράσινο φῶς γιὰ τὴν ἔναρξη κατασκευῆς του. Τὴν ἐπόμενη χρονίᾳ ἀρχισαν τὰ ἔργα τὰ ὁ- ποῖα ολοκληρώθηκαν τὸ 1990.

Ἐγίναν πρόσφατα στὰ Γι- ἄννινα τὰ ἐγκαίνια ἐνὸς νέου καταστήματος τῆς αἰσίδας GOODY'S, τοῦ γνωστοῦ Πα- γωνισμοῦ ἐπιχειρήματος. Ἡ ἐ- πιχειρήσις Κ. ΓΚΟΥΜΑΣ καὶ ΣΙΑ παρουσιάζει ἕνα κατάστι- μα φάσι - φῶνι στὸ χῶρο τοῦ παλαιοῦ καφενοῦ ΕΛΛΑΣ, στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῶν Ἰω- ἰαννίνων, μὲ ὑπερσύγχρονες ἐγκαταστάσεις καὶ προσφορά ὑπηρεσιῶν υψηλῆς στάθμης.

Ἀποτελεῖ μίᾳ πρωτοπορία στὰ Γιάννινα καὶ εἶναι μίᾳ σύγ- χρονη ἐπιχειρήσις ἐυρωπαϊκῶν προδιαγραφῶν.

Στὰ ἐγκαίνια παρόντησαν ὁ Περιφ. Ἡπείρου κ. Καποκόλης, ὁ Νομάρχης Ἰωαννίνων κ. Βα- σίλειος Κοκκίνιος, ὁ Δήμαρχος Ἰωαννίνων κ. Φίλ. Φίλιος, ὁ Νομάρχης Ἀργυροκάστρου, προκεκλησμένοι ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὴν Νομ. Ἰωαννίνων ὁ Δήμαρχος Δελβινάκιου καὶ Βιλλίων κ. Μενέλαος Βιλλί- ας καὶ Κων. Μακρυνούσης, ὁ κα- θηγητὴς Πανεπ. κ. Παν. Χρή- στος, ὁ Στρατιγός - Δ' ὁνης θης Μεραρχίας, ὁ Ἀστυν. Δ' ὁνης Ἰωαννίνων, ὁ Δ' ὁνης τῆς

Εταιρείας GOODY'S κ. Απο- σπότης, ἄλλοι παρόντες τῶν Ἰωαννίνων, καθὼς καὶ πῶς πολῖται ποὺ κατέκλυσαν τὸ κατάστημα καὶ τὸν δρόμο, μὲ ἀπατέλματα νὰ διακοπῇ ἡ κυκλοφορία.

Συγχαιροῦμε θερμὰ τὸν ἐ- κλεκτὸν συμπαιρτήριό μας καὶ ὁραστήριον ἐπιχειρήματος κ. Κων. Γκούμα, ἀπὸ τὸ Βασιλι- κὸ Παγώνιον, γιὰ τὴν νέα του ἐπιχειρήσις, ἐυχόμενοι χρυσῆς δουλειῆς.

Τὸ «Η.Μ.»

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ
ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Τὸ Υπουργεῖο Περιβάλλον- τος, Χωροταξίας καὶ Δημο- σίων ἔργων ἐμμέσως, πῶς ἀσφῶς